

**Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31**

datum van de druk: 29.09.2014

Versienummer 2

Herziening van: 29.09.2014

**RUBRIEK 1: Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/
onderneming**

- **Datum van de samenstelling:** 20.08.2014
- **1.1 Productidentificatie**
 - **Handelsnaam:** ULTEM® 1010 Model
 - **CAS-nummer:**
61128-46-9
- **1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik**
Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.
- **Toepassing van de stof / van het preparaat:** Filament voor Stratasys® Inc. FDM™ modeler
- **1.3 Details betreffende de verstreker van het veiligheidsinformatieblad**
- **Fabrikant / Leverancier:**
Stratasys, Inc. Tel +1 952 937 3000
7665 Commerce Way Fax +1 952 937 0070
Eden Prairie, MN 55344
USA

- **For information in Europe contact:**

C.S.B. GmbH Tel.: +49-2151-6520860
Düsseldorfer Straße 113 Fax: +49-2151-6520869
D-47809 Krefeld E-Mail: info@csb-online.de
Germany
- **E-mailadres van de bevoegde persoon die verantwoordelijk is voor het veiligheidsinformatieblad**
sdb@csb-online.de
- **Inlichtingengevende sector:** Afdeling productveiligheid
- **1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen:** Zoals boven of naast toxicologische informatie centrum.

RUBRIEK 2: Identificatie van de gevaren

- **2.1 Indeling van de stof of het mengsel**
- **Indeling overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008**
De stof is niet geclassificeerd volgens de CLP-verordening.
- **Indeling overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG of Richtlijn 1999/45/EG verval**
- **2.2 Etiketteringselementen**
- **Etikettering overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008 verval**
- **Gevarenpictogrammen verval**
- **Signaalwoord verval**
- **Gevarenaanduidingen verval**
- **2.3 Andere gevaren verval**
- **Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**
- **PBT:** Niet van Toepassing
- **zPzB:** Niet van Toepassing

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen

- **3.1 Chemische karakterisering: Stoffen**
- **CAS-Nr. omschrijving**
61128-46-9 polyetherimide
- **Identificatienummer(s) verval, polymeer**

NL

(Vervolg op blz. 2)

**Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31**

datum van de druk: 29.09.2014

Versienummer 2

Herziening van: 29.09.2014

Handelsnaam: ULTEM® 1010 Model

(Vervolg van blz. 1)

RUBRIEK 4: Eerstehulpmaatregelen

- **4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen**
- **Algemene informatie:** Verontreinigde kleding uittrekken.
- **Na het inademen:**
 - Frisse lucht toevoeren; bij klachten arts opzoeken.*
 - Na inademen van ontledingsproducten de betrokkene in de frisse lucht brengen en rustig houden.*
 - Doktershulp vragen.*
- **na huidcontact:**
 - Met water en zeep afwassen.*
 - Wanneer de huid geïrriteerd blijft, een dokter opzoeken.*
 - Na contact met het gesmolten produkt snel met koud water afkoelen.*
 - Het gestolde produkt niet van de huid trekken.*
 - Er onmiddellijk een dokter bijhalen.*
- **Na oogcontact:**
 - De ogen gedurende verscheidene minuten onder stromend water afspoelen terwijl het ooglid geopend blijft.*
 - Bij aanhoudende klachten een dokter raadplegen.*
 - Contactlenzen verwijderen, indien mogelijk. Blijven spoelen.*
- **Na inslikken:**
 - Mond spoelen en overvloedig water drinken.*
 - Als de klachten niet minder worden, een arts consulteren.*
- **4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten**
 - Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.*
- **4.3 Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling**
 - Symptomatische behandeling*

RUBRIEK 5: Brandbestrijdingsmaatregelen

- **5.1 Blusmiddelen**
- **Geschikte blusmiddelen:**
 - Waternevel*
 - Watersproeistraal*
- **blusmiddelen die uit veiligheidsoogpunt niet geschikt zijn:**
 - Kooldioxyde*
 - Bluspoeder*
 - Lack of cooling capacity may permit re-ignition.*
- **5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt**
 - Koolmonoxyde (CO) en Kooldioxyde (CO₂)*
 - Stikstofoxyde (NOx)*
 - Verbranding geeft onaangename en giftige dampen*
 - Koolwaterstoffen*
- **5.3 Advies voor brandweerlieden**
- **speciale beschermende kleding:**
 - Adembeschermingsapparaat dragen dat niet afhankelijk is van de omgevingslucht.*
- **Verdere gegevens**
 - De brandresten en het besmette bluswater moeten overeenkomstig de overheidsvoorschriften worden geborgen.*

RUBRIEK 6: Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

- **6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures**
 - Voor voldoende ventilatie zorgen.*
 - Stofvorming vermijden.*
 - Ontstekingsbronnen verwijderd houden.*
 - Stof niet inademen.*

(Vervolg op blz. 3)

**Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31**

datum van de druk: 29.09.2014

Versienummer 2

Herziening van: 29.09.2014

Handelsnaam: ULTEM® 1010 Model

(Vervolg van blz. 2)

- Aanraking met de ogen en de huid vermijden.
- Slipgevaar als gevolg van het uitgelopen/gemorste produkt.
- **6.2 Milieuvorzorgsmaatregelen:** Mag niet in riolering of afvalwater afgevoerd worden.
- **6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal:**
 - Voor voldoende ventilatie zorgen.
 - Mechanisch opnemen.
 - In speciale tanks voor terugwinning of berging verzamelen.
- **6.4 Verwijzing naar andere rubrieken**
 - Informatie inzake veilig gebruik - zie hoofdstuk 7.
 - Informatie inzake persoonlijke beschermingsuitrusting - zie hoofdstuk 8.
 - Informatie inzake berging - zie hoofdstuk 13.

RUBRIEK 7: Hantering en opslag

- **7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel**
 - Voor goede ventilatie/afzuiging op de arbeidsplaatsen zorgen.
 - Stofvorming vermijden.
 - Ontstaand stof/rook niet inademen.
 - Aanraking met de huid vermijden.
 - Aanraking met de ogen vermijden.
 - Nakoming van de BGW-waarden en/of andere grenswaarden.
 - Contact met heet produkt vermijden.
- **Informatie m.b.t. brand- en ontploffingsgevaar:**
 - Ontstekingsbronnen op afstand houden - Niet roken.
 - Beschermen tegen hitte.
 - Maatregelen treffen tegen ontlading van statische elektriciteit.
- **7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten**
 - **Opslag:**
 - **Eisen ten opzichte van opslagruimte en containers:** Opslag conform geldende voorschriften.
 - **Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag:** Niet noodzakelijk
 - **Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag:**
 - Tank op een goed geventileerde plaats bewaren.
 - Koel en droog bewaren in goed gesloten vaten.
 - Tegen hitte en directe zonnestrallen beschermen.
- **7.3 Specifiek eindgebruik** Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

RUBRIEK 8: Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

- **Aanvullende gegevens m.b.t. de inrichting van technische installaties:** Geen aanvullende gegevens. Zie 7.
- **8.1 Controleparameters**
- **Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de arbeidsruimte in acht genomen moeten worden:**
 - Grenswaarden voor stof in acht nemen.
- **Aanvullende gegevens:** Als basis dienden lijsten die bij opstelling geldig waren.
- **8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling**
 - **Persoonlijke beschermingsvoorzieningen:**
 - **Algemene beschermings- en gezondheidsmaatregelen:**
 - Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en diervoeder.
 - Niet eten, drinken of roken tijdens gebruik.
 - Stof niet inademen.
 - Langdurig en intensief huidcontact vermijden.
 - Aanraking met de ogen vermijden.
 - Vóór de pauze en aan het einde van het werk handen wassen.

(Vervolg op blz. 4)

**Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31**

datum van de druk: 29.09.2014

Versienummer 2

Herziening van: 29.09.2014

Handelsnaam: ULTEM® 1010 Model

(Vervolg van blz. 3)

- **Ademhalingsbescherming:**
Bij voordurende nakoming van de BGW en / of andere grenswaarden, zijn normalerwijze geen bijzondere maatregelen noodzakelijk.
- **Handbescherming:**
Veiligheidshandschoenen ter bescherming tegen chemicaliën zijn niet vereist.
Bij hantering van heet/gesmolten product tegen hitte beschermende handschoenen.
- **Oogbescherming:** Veiligheidsbril
- **Lichaamsbescherming:**
Bij hantering van heet/gesmolten product tegen hitte beschermende beschermingskleding.

RUBRIEK 9: Fysische en chemische eigenschappen**· 9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen****· Algemene gegevens****· Voorkomen:**

- Vorm:** vast
- Kleur:** verschillend, naargelang van kleuring
- **Reuk:** bijna reukloos
- **Geurdrempelwaarde:** niet bepaald

· pH-waarde: niet van toepassing**· Toestandsverandering**

- Smeltpunt/smeltbereik:** niet van toepassing
- Kookpunt/kookpuntbereik:** niet bepaald

· Vlampunt: niet bepaald**· Ontvlambaarheid (vast, gasvormig):** niet bepaald**· Ontstekingstemperatuur:****Ontbindingstemperatuur:** niet bepaald**· Zelfonsteking:** Het produkt is niet uit zichzelf ontbrandend.**· Ontploffingsgevaar:** Het produkt is niet ontploffingsgevaarlijk.**· Ontploffingsgrenzen:**

- onderste:** niet bepaald
- bovenste:** niet bepaald

· Brandbevorderende eigenschappen niet van toepassing**· Dampspanning:** te verwaarlozen

- Dichtheid bij 20 °C:** > 1 g/cm³
- **Relatieve dichtheid bij 20 °C** > 1 (H₂O = 1)
- **Dampdichtheid** niet bepaald
- **Verdampingsnelheid** te verwaarlozen

· Oplosbaarheid in/mengbaarheid met:**Water:** niet oplosbaar**· Verdelingscoëfficiënt (n-octanol/water):** niet bepaald**· Viscositeit**

- dynamisch:** niet van toepassing
- kinematisch:** niet van toepassing

· 9.2 Overige informatie Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.

NL

(Vervolg op blz. 5)

**Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31**

datum van de druk: 29.09.2014

Versienummer 2

Herziening van: 29.09.2014

Handelsnaam: ULTEM® 1010 Model

(Vervolg van blz. 4)

RUBRIEK 10: Stabiliteit en reactiviteit

- **10.1 Reactiviteit niet bepaald**
- **10.2 Chemische stabiliteit**
- **Thermische ontbinding / te vermijden omstandigheden:**
*Schok, wrijving, hoge temperaturen, ontstekingsbronnen en electrostatisch opladen vermijden.
Om thermische ontleding te vermijden niet oververhitten.*
- **10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties** *Geen gevaarlijke reacties bekend.*
- **10.4 Te vermijden omstandigheden** *Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.*
- **10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen:** *Alkaliën*
- **10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten:**
*Koolmonoxyde (CO) en Kooldioxyde (CO₂)
Stikstofoxyde (NO_x)
Koolwaterstoffen*

RUBRIEK 11: Toxicologische informatie

- **11.1 Informatie over toxicologische effecten**
- **Acute toxiciteit:**

Indelingsrelevantie LD/LC50-waarden:

Oraal	LD50	> 5000 mg/kg (rat)
Dermaal	LD50	> 2000 mg/kg (konijn)

- **Primaire irriterende werking:**
- **Op de huid:** *Stof kan tot mechanische irritaties leiden.*
- **Aan het oog:** *Stof kan tot mechanische irritaties leiden.*
- **Subacute tot chronische toxiciteit:** *niet bepaald*
- **Aanvullende toxicologische informatie:**
Bij deskundige omgang en gebruik volgens voorschrift veroorzaakt het produkt op grond van onze ervaring en de ons toegankelijke informaties geen schadelijke effecten voor de gezondheid.
- **Sensibilisatie** *Geen effect van overgevoeligheid bekend.*
- **Toxiciteit bij herhaalde toediening** *niet geclassificeerd*
- **CMR-effecten (kankerverwekkendheid, mutageniteit en giftigheid voor de voortplanting)**
Op basis van de huidige bekende informatie geen CMR-effecten.

RUBRIEK 12: Ecologische informatie

- **12.1 Toxiciteit**
- **Aquatische toxiciteit:** *Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.*
- **12.2 Persistentie en afbreekbaarheid** *Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.*
- **Eliminatiegraad:** *niet bepaald*
- **12.3 Bioaccumulatie** *Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.*
- **12.4 Mobiliteit in de bodem** *Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.*
- **Verdere ecologische informatie:**
- **Algemene informatie:**
*Niet lozen in grondwater, in oppervlaktewater of in riolering.
WGK 1 (D) (Zelfclassificatie): Weinig gevaarlijk voor water.
Waterbezwaarlijkheid (NL) 10: Kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.*
- **12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling**
- **PBT:** *Niet van Toepassing*
- **zPzB:** *Niet van Toepassing*
- **12.6 Andere schadelijke effecten** *Geen verdere relevante informatie verkrijgbaar.*

NL

(Vervolg op blz. 6)

**Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31**

datum van de druk: 29.09.2014

Versienummer 2

Herziening van: 29.09.2014

Handelsnaam: ULTEM® 1010 Model

(Vervolg van blz. 5)

RUBRIEK 13: Instructies voor verwijdering

- **13.1 Afvalverwerkingsmethoden**
- **Aanbeveling:** Afvalverwijdering volgens overheidsbepalingen.
- **Europese afvalcatalogus**
De afvalcode volgens de Europese afvalcatalogus (EAC) hangt af van de herkomst en de processtap.
- **Niet gereinigde verpakkingen:**
- **Aanbeveling:** Afvalverwijdering volgens overheidsbepalingen.

RUBRIEK 14: Informatie met betrekking tot het vervoer

· 14.1 VN-nummer	
· ADR, IMDG, IATA	vervalt
· 14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN	
· ADR, IMDG, IATA	vervalt
· 14.3 Transportgevaarenklasse(n)	
· ADR, IMDG, IATA	
· klasse	vervalt
· 14.4 Verpakkingsgroep:	
· ADR, IMDG, IATA	vervalt
· 14.5 Milieugevaren:	
· Marine pollutant:	NEEN
· 14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker	Niet bruikbaar.
· 14.7 Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code	Niet bruikbaar.
· Transport/verdere gegevens:	Geen gevaar overeenkomstig de bovengenoemde verordeningen.
· VN "Model Regulation":	-

RUBRIEK 15: Regelgeving

- **15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel**
- **SZW-lijst van kankerverwekkende stoffen**
De stof is niet aanwezig.
- **SZW-lijst van mutagene stoffen**
De stof is niet aanwezig.
- **NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen - Vruchtbaarheid**
De stof is niet aanwezig.
- **NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen - Ontwikkeling**
De stof is niet aanwezig.
- **NIET-limitatieve lijst van voor de voortplanting giftige stoffen - Borstvoeding**
De stof is niet aanwezig.
- **Nationale voorschriften:**
- **CPR/BRZO:** Richtlijn 96/82/EG is niet van toepassing.
- **Gevaarklasse v. water:** WGK 1 (D) (Zelfclassificatie): Weinig gevaarlijk voor water.

(Vervolg op blz. 7)

**Veiligheidsinformatieblad
volgens 1907/2006/EG, Artikel 31**

datum van de druk: 29.09.2014

Versienummer 2

Herziening van: 29.09.2014

Handelsnaam: ULTEM® 1010 Model

(Vervolg van blz. 6)

· **15.2 Chemischeveiligheidsbeoordeling:** Een chemische veiligheidsbeoordeling is niet uitgevoerd.**RUBRIEK 16: Overige informatie**

Alle gegevens betreffende ons product zijn naar beste weten vermeld en zijn naar onze mening betrouwbaar. Er wordt echter expliciet noch impliciet, géén garantie gegeven inzake de nauwkeurigheid van de gegevens of de resultaten die met de gegevens kunnen worden bereikt. Het blijft de verantwoordelijkheid van de gebruiker de veiligheid, giftigheid en geschiktheid zelf te bepalen.

· **Blad met gegevens van de afgifte-sector**

C.S.B. GmbH

Düsseldorfer Str. 113

D-47809 Krefeld

Duitsland

Tel.: +49-2151-652086-0

Fax: +49-2151-652086-9

· **contact-persoon:** Abteilung Labor· **Afkortingen en acroniemen:**

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)

ICAO: International Civil Aviation Organisation

ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organisation" (ICAO)

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent